

แบบฝึกเสริมทักษะ เรื่อง การอ่านจับใจความ

เล่มที่ ๑

การอ่านขั้นพื้นฐาน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

นางสาวศุภลักษณ์ ทองแสน

ครู วิทยฐานะครูชำนาญการ

โรงเรียนราชมนตรี (ป้อม-เชื่อมบุญ) สำนักงานเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

คำนำ

แบบฝึกเสริมทักษะ เรื่อง การอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ จัดทำขึ้น เพื่อเสริมทักษะการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง เมื่อศึกษาแบบฝึกเสริมทักษะนี้แล้ว นักเรียนจะได้ปฏิบัติตามขั้นตอนอย่างเป็นระบบ ทำให้พัฒนาการอ่านให้สูงขึ้น ได้เต็มศักยภาพของตน แบบฝึกเสริมทักษะ เรื่อง การอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ นี้ ได้นำมาประยุกต์ให้สอดคล้องกับวิชาภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ จำนวน ๔ เล่ม ดังนี้

เล่มที่ ๑ การอ่านขั้นพื้นฐาน

เล่มที่ ๒ การอ่านขั้นแปลความ

เล่มที่ ๓ การอ่านขั้นวิเคราะห์

เล่มที่ ๔ การอ่านขั้นสร้างสรรค์

แบบฝึกเสริมทักษะ เรื่อง การอ่านจับใจความเล่มนี้ เป็นแบบฝึกเสริมทักษะ เล่มที่ ๑ การอ่านขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย คำชี้แจง คำแนะนำสำหรับครูผู้สอน มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้ คำแนะนำสำหรับนักเรียน แบบทดสอบก่อนเรียน ใบความรู้ แบบฝึกทักษะที่ ๑ – ๕ แบบทดสอบหลังเรียน และเฉลย

ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่าแบบฝึกเสริมทักษะเล่ม ๑ การอ่านขั้นพื้นฐานนี้ จะเป็นประโยชน์และแก้ไขปัญหาด้านการอ่านจับใจความของนักเรียน ได้เป็นอย่างดี และยังเป็นแนวทางในการจัดทำสื่อประกอบการเรียนการสอน วิชาภาษาไทยแก่ผู้สนใจได้อีกด้วย

ศุภลักษณ์ ทองแสน

ผู้จัดทำ

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	๑
สารบัญ	๒
คำชี้แจง	๓
คำแนะนำสำหรับครูผู้สอน	๔
มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และจุดประสงค์การเรียนรู้	๕
คำแนะนำสำหรับนักเรียน	๖
แบบทดสอบก่อนเรียน	๗
ใบความรู้ เรื่อง การอ่านขั้นพื้นฐาน	๑๒
แบบฝึกที่ ๑	๑๓
แบบฝึกที่ ๒	๑๕
แบบฝึกที่ ๓	๒๒
แบบฝึกที่ ๔	๒๕
แบบฝึกที่ ๕	๒๓
แบบทดสอบหลังเรียน	๒๕
ภาคผนวก	๓๔
เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน	๓๕
เฉลยแบบฝึกที่ ๑	๓๖
เฉลยแบบฝึกที่ ๒	๓๘
เฉลยแบบฝึกที่ ๓	๓๙
เฉลยแบบฝึกที่ ๔	๔๐
เฉลยแบบฝึกที่ ๕	๔๑
บรรณานุกรม	๔๒

คำชี้แจง

แบบฝึกเสริมทักษะ เรื่อง การอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ นี้
จัดทำขึ้นเพื่อใช้ประกอบการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ประกอบด้วย ๓ ตัวชี้วัด ได้แก่

ตัวชี้วัด ท ๑.๑ ป.๖/๓ อ่านเรื่องสั้น ๆ อย่างหลากหลาย โดยจับเวลา
แล้วถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

ตัวชี้วัด ท ๑.๑ ป.๖/๔ แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน

ตัวชี้วัด ท ๑.๑ ป.๖/๕ อธิบายการนำความรู้และความคิดจากเรื่องที่อ่าน
ไปตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแบบฝึกเสริมทักษะเล่มที่ ๑ การอ่าน
ขั้นพื้นฐานนี้ มุ่งเน้นให้นักเรียนอ่านเรื่องสั้น ๆ ข้อความ หรือบทร้อยกรอง
แล้วจับใจความเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน โดยใช้ตัวชี้วัดที่ ท ๑.๑ ป.๖/๓ อ่านเรื่อง
สั้น ๆ อย่างหลากหลาย โดยจับเวลา แล้วถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน
ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

คำแนะนำสำหรับครูผู้สอน

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแบบฝึกเสริมทักษะเล่มที่ ๑ การอ่านขั้นพื้นฐานนี้ ใช้เวลาปฏิบัติกิจกรรม ๕ ชั่วโมง ครูผู้สอนเป็นผู้ดำเนินการจัดกิจกรรม ภายในแบบฝึกเสริมทักษะเล่มที่ ๑ นี้ ประกอบด้วย แบบทดสอบก่อนเรียน ใบความรู้ แบบฝึกที่ ๑-๕ จำนวน ๕ แบบฝึก แบบทดสอบหลังเรียน และแบบเฉลยในภาคผนวก

แบบฝึกที่ ๑-๕ ประกอบด้วย แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านจับใจความ ให้นักเรียนได้ปฏิบัติ และเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน ครูผู้สอนต้องให้คำแนะนำ การปฏิบัติกิจกรรมอย่างละเอียด และให้นักเรียนร่วมกันสรุปผลการจัดกิจกรรมทุกครั้ง หลังจบการจัดกิจกรรม เพื่อให้นักเรียนเกิดองค์ความรู้และสามารถนำความรู้ที่ได้ ไปปฏิบัติกิจกรรมอื่นต่อไปได้

การทำแบบทดสอบ ให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน ครูผู้สอนตรวจ แบบทดสอบจากคู่มือการใช้แบบฝึกเสริมทักษะ เรื่อง การอ่านจับใจความและแผน การจัดการเรียนรู้ แล้วบันทึกผลการทดสอบเก็บไว้ เมื่อจัดกิจกรรมครบ ๕ ชั่วโมง ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน ครูผู้สอนตรวจแบบทดสอบแล้วแจ้งผล

การทำแบบทดสอบให้นักเรียนทราบทั้งก่อนเรียนและหลังเรียน เพื่อให้นักเรียน ทราบพัฒนาการของตนเอง

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัด ท ๑.๑ ป.๖/๓ อ่านเรื่องสั้น ๆ อย่างหลากหลาย โดยจับเวลาแล้วถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

ตัวชี้วัดนี้ ใช้จัดกิจกรรมในแบบฝึกที่ ๑ – ๕ นำเสนอเนื้อหาสาระเกี่ยวกับการอ่านจับใจความ และฝึกทักษะการอ่านจับใจความจากข้อความ เรื่องสั้น ๆ หรือบทร้อยกรองที่อ่าน

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อปฏิบัติกิจกรรมในแบบฝึกเสริมทักษะ เรื่อง การอ่านจับใจความ เล่มที่ ๑ การอ่านขั้นพื้นฐานแล้ว นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้

คำแนะนำสำหรับนักเรียน

แบบฝึกเสริมทักษะ เรื่อง การอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ เล่มที่ ๑ การอ่านขั้นพื้นฐานนี้ เป็นกิจกรรมสำหรับให้นักเรียนใช้ประกอบการเรียนรู้ และฝึกทักษะเรื่องการอ่านจับใจความ โดยมีครูผู้สอนเป็นผู้ดำเนินการจัดกิจกรรมและให้คำแนะนำ เพื่อให้บรรลุตามจุดประสงค์ และเพื่อให้กิจกรรมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ นักเรียนต้องปฏิบัติตามดังต่อไปนี้

๑. ฟังคำแนะนำจากครูผู้สอนในการปฏิบัติกิจกรรมทุกกิจกรรม
๒. ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมกับครูและเพื่อนในห้องเรียน ด้วยความตั้งใจ
๓. อ่านใบความรู้ และคำชี้แจง ให้เข้าใจก่อนการปฏิบัติกิจกรรมทุกครั้ง
๔. กระตือรือร้นในการปฏิบัติกิจกรรม หากมีปัญหามาให้ปรึกษาเพื่อนและครู
๕. ร่วมอภิปรายและแสดงความคิดเห็นกับเพื่อนทุกคนอย่างมีเหตุผล
๖. ให้ทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน เพื่อประเมินผลทางการเรียน ตามคำแนะนำของครูผู้สอน
๗. นักเรียนสามารถตรวจคำตอบการทำกิจกรรมของตนเองได้จากภาคผนวกท้ายเล่ม

แบบทดสอบก่อนเรียน

แบบฝึกเสริมทักษะเล่มที่ ๑ การอ่านขั้นพื้นฐาน

คำชี้แจง : ๑. แบบทดสอบชุดนี้เป็นแบบทดสอบเกี่ยวกับการอ่านจับใจความ

จำนวน ๑๐ ข้อ คะแนนเต็ม ๑๐ คะแนน เวลา ๒๐ นาที

๒. ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย X ทับตัวอักษร ก ข ค หรือ ง หน้าข้อที่ถูกต้องที่สุด

๑. การอ่านจับใจความ หมายถึงข้อใด

- ก. การอ่านที่มุ่งค้นหาสาระของเรื่อง
- ข. การอ่านเพื่อหาส่วนขยายใจความ
- ค. การอ่านเพื่อหาข้อผิดพลาดของเรื่อง
- ง. การอ่านที่มุ่งเน้นความรู้

๒. ประโยคใจความสำคัญ หมายถึงข้อใด

- ก. ประโยคที่สรุปข้อเขียนนั้นไว้ทั้งหมด
- ข. ประโยคบอกที่มาของข้อเขียน
- ค. ประโยคตอนท้ายของข้อเขียน
- ง. ประโยคตอนต้นของข้อเขียน

๓. ประโยคขยายความ มีหน้าที่อย่างไร

- ก. ข้อโต้แย้งของใจความสำคัญ
- ข. เพื่อให้ข้อเขียนมีความยาวเพิ่มขึ้น
- ค. สนับสนุนใจความสำคัญให้ชัดเจนขึ้น
- ง. สร้างจุดเด่นของข้อเขียน

อ่านข้อความที่กำหนดให้แล้วตอบคำถามข้อ ๔

หลังฤดูเก็บเกี่ยว เกษตรกรมักปลูกพืชอายุสั้นและทนแล้ง พืชที่เหมาะสม ได้แก่ พืชตระกูลถั่ว แต่ถ้าปลูกโดยวิธีการหว่านจะพบปัญหา เพราะมีวัชพืชรบกวน แข่งกับต้นถั่ว จึงยากแก่การกำจัดวัชพืช ทำให้ได้ผลผลิตต่ำ

๔. ใจความสำคัญของข้อความข้างต้น คือข้อใด

- ก. การกำจัดวัชพืช ทำให้ได้ผลผลิตต่ำ
- ข. พืชที่เหมาะสม ได้แก่ พืชตระกูลถั่ว
- ค. หลังฤดูเก็บเกี่ยว เกษตรกรมักปลูกพืชอายุสั้นและทนแล้ง
- ง. ถ้าปลูกโดยวิธีการหว่านจะพบปัญหา

อ่านข้อความที่กำหนดให้แล้วตอบคำถามข้อ ๕

อันตรายของการฉีดยาฆ่าแมลงมากเกินไป จึงควรหลีกเลี่ยง โดยเฉพาะเมื่อป่วยด้วยโรคที่ไม่ร้ายแรง เช่น ไข้หวัด คออักเสบ ท้องเสีย ฯลฯ

๕. ใจความสำคัญของข้อความข้างต้น คือข้อใด

- ก. โรคที่ไม่ร้ายแรง เช่น ไข้หวัด คออักเสบ ท้องเสีย ฯลฯ
- ข. ควรหลีกเลี่ยงโรคที่ไม่ร้ายแรง
- ค. อันตรายของการฉีดยาฆ่าแมลงมากเกินไป จึงควรหลีกเลี่ยง
- ง. ควรหลีกเลี่ยงยาที่ร้ายแรง

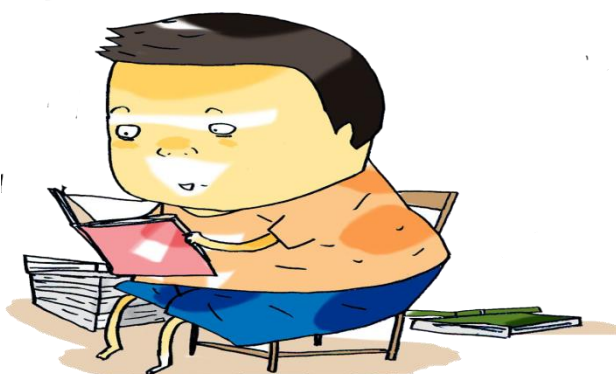

อ่านข้อความที่กำหนดให้แล้วตอบคำถามข้อ ๖

การใช้สีปรุงแต่งอาหารคาวและหวานเพื่อให้สวยงามน่ารับประทาน เราควรจะใช้สีจากธรรมชาติ ซึ่งสีธรรมชาติส่วนใหญ่จะได้จากส่วนต่างๆ ของพืช เช่น ดอก ผล ใบ แก่น เหง้า เป็นต้น ต่อมาสีหลายชนิดที่ได้จากการสังเคราะห์ทางวิทยาศาสตร์ มีการค้นคว้าทดลองสีสังเคราะห์ บางชนิดเป็นอันตรายต่อผู้บริโภค ดังนั้น เราควรเลือกบริโภคอาหารที่ไม่ใส่สี ถ้าจำเป็นต้องใช้สีเพื่อให้อาหารสวยงามน่ารับประทาน ก็ควรใช้สีผสมอาหารจากสีธรรมชาติที่ได้จากพืช จะได้อาหารที่มีความปลอดภัย

๖. ใจความสำคัญของข้อความข้างต้น คือข้อใด

- ก. การใช้สีปรุงแต่งอาหารคาวและหวานเพื่อให้สวยงามน่ารับประทาน เราควรจะใช้สีจากธรรมชาติ
- ข. สีธรรมชาติส่วนใหญ่จะได้จากส่วนต่างๆ ของพืช เช่น ดอก ผล ใบ แก่น เหง้า เป็นต้น
- ค. เราควรเลือกบริโภคอาหารที่ไม่ใส่สี
- ง. สีผสมอาหารจากสีธรรมชาติที่ได้จากพืช จะได้อาหารที่มีความปลอดภัย

อ่านข้อความที่กำหนดให้ แล้วตอบคำถาม ข้อ ๗ – ๘

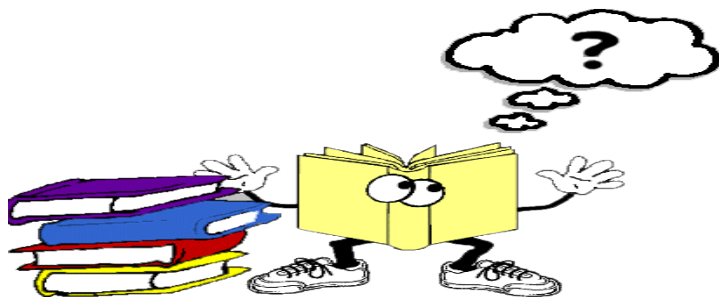
สงครามอ่าวเปอร์เซียยุติแล้ว ซัดดัมสร้างเซอร์ไพรส์ส่งอาหาร
ทั้งหมดออกจากคูเวตอย่างไม่มีเงื่อนไข แต่ยังปากแข็งอ้างว่าประสพชัยชนะ
ตามเป้าหมาย พันธมิตรสุดอด้านได้ก็บจะเอาสอก ยันจะทิ้งระเบิดต่อไป
หากข้าศึกไม่ยอมทิ้งอาวุธทั้งหมด

๗. ใจความสำคัญของข้อความข้างต้น คือข้อใด

- ก. สงครามอ่าวเปอร์เซียยุติแล้ว
- ข. ซัดดัมยังปากแข็งอ้างว่าประสพชัยชนะตามเป้าหมาย
- ค. ซัดดัมสร้างเซอร์ไพรส์ส่งอาหารทั้งหมดออกจากคูเวต
- ง. พันธมิตรสุดอด้านได้ก็บจะเอาสอก ยันจะทิ้งระเบิดต่อไป
หากข้าศึกไม่ยอมทิ้งอาวุธทั้งหมด

๘. ใจความสำคัญของข้อความนี้ปรากฏอยู่ส่วนใด

- ก. อยู่ต้นย่อหน้า
- ข. อยู่กลางย่อหน้า
- ค. อยู่ท้ายย่อหน้า
- ง. อยู่ต้นและท้ายย่อหน้า

อ่านคำประพันธ์ที่กำหนดให้ แล้วตอบคำถามข้อ ๘

ภพนี้มีไช้หล้า	หงส์ทอง เดียวเลย
กาก็เจ้าของครอง	ร่วมด้วย
(อังคาร กัลยาณพงศ์)	

๘. สรุปใจความสำคัญของคำประพันธ์นี้ ตรงกับข้อใด

- ก. การแบ่งชั้นวรรณะ
- ข. อิศราภาพของชนชั้นต่ำ
- ค. ความภาคภูมิใจของชนชั้นสูง
- ง. ความเท่าเทียมกันของคนในสังคม

อ่านบทประพันธ์ที่กำหนดให้ แล้วตอบคำถาม ข้อ ๑๐

ความไม่พอใจจนเป็นคนเข็ญ	พอแล้วเป็นเศรษฐีมหาศาล
จนทั้งนอกและในไม่ไ้การ	จงคิดอ่านแก้จนเป็นคนมี

๑๐. สรุปใจความสำคัญของคำประพันธ์นี้ ตรงกับข้อใด

- ก. ต้องรู้จักหาวิธีแก้จน
- ข. ไม่มีใครปรารถนาความจน
- ค. จะไม่จนถ้าเป็นคนรู้จักพอ
- ง. จนทรัพย์แล้วอย่าจนความคิด

ใบความรู้ เรื่อง การอ่านขั้นพื้นฐาน

การอ่านขั้นพื้นฐาน หมายถึง การอ่านที่นักเรียนสามารถ
จับใจความสำคัญ และเข้าใจเนื้อเรื่องที่อ่านได้ชัดเจน

การอ่านไม่ได้เป็นเพียงการรู้จักตัวอักษร
และวิธีอ่าน แต่นักเรียนยังต้องเข้าใจความหมาย
ที่ผู้เขียนมุ่งสื่อมาให้ด้วย นักเรียนต้องจับสาระ
ความคิดสำคัญของเรื่อง และรู้ความหมายที่ซ่อนอยู่
ในถ้อยคำได้

นักเรียนคงสงสัยว่าการอ่านจับใจความเป็นอย่างไร
มาศึกษาความหมายของการอ่านจับใจความกันค่ะ

การอ่านจับใจความ คือ การอ่านที่มุ่งค้นหาสาระ
ของเรื่อง ที่เป็นส่วนใจความสำคัญ และส่วนขยาย
ใจความสำคัญของเรื่อง

ใจความสำคัญของข้อความหนึ่งย่อหน้า ประกอบด้วย

๑. ประโยคใจความสำคัญหรือประโยคหลัก ที่สรุปความคิดของข้อเขียนไว้ทั้งหมด ประโยคทำนองนี้จะอยู่ส่วนใดของย่อหน้าก็ได้ เช่น ต้น กลาง หรือท้ายย่อหน้า แต่ที่นิยมมากคือ อยู่ต้นหรือท้ายย่อหน้า

๒. ประโยคขยายความ เป็นข้อความขยายสนับสนุนประโยคใจความสำคัญให้ชัดเจนขึ้น

วิธีการจับใจความสำคัญอย่างง่าย ๆ

ตัดประโยคหรือข้อความที่เป็นส่วนขยายออกไป เช่น

๑. ส่วนขยายหรือรายละเอียดต่าง ๆ
๒. ข้อเปรียบเทียบต่าง ๆ
๓. ตัวอย่างประกอบ
๔. คำศัพท์ สำนวน หรือโวหารที่ยกมาประกอบ
๕. ตัวเลข สถิติที่เป็นรายละเอียด
๖. คำถามและคำอธิบายของผู้เขียน
๗. ชื่อบุคคลที่ผู้เขียนอ้างอิงโดยไม่เน้นความสำคัญ
๘. ย่อหน้าบางย่อหน้าที่เป็นส่วนขยายความหรือตัวอย่างของเรื่อง

มาพิจารณาใจความสำคัญก่อนทำกิจกรรมในแบบฝึกที่ ๑ – ๕ ค่ะ

ตัวอย่างที่ ๑ ใจความสำคัญอยู่ส่วนต้นของข้อความ

การฟังเป็นกิจกรรมที่คนทำรองลงมาจากการหายใจ การฟังมีความสำคัญต่อความสำเร็จในชีวิตส่วนตัว อาชีพ สังคม และครอบครัว ถ้าคนทำงานได้เรียนรู้ถึงการฟังอย่างมีประสิทธิภาพ

(วันทิพย์ สิ้นสูงสุด)

ตัวอย่างที่ ๒ ใจความสำคัญอยู่ส่วนกลางของข้อความ

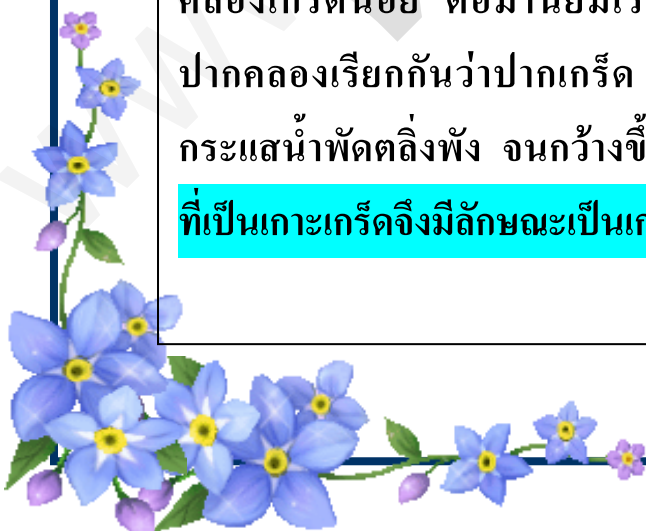
เพื่อนร่วมชาติที่รัก ในอีกไม่กี่วันข้างหน้าข้าพเจ้าก็จะได้วางมือจากหน้าที่รับผิดชอบในตำแหน่งนี้ เพื่อที่จะกลับไปสู่ฐานะซึ่งระบอบประชาธิปไตยถือว่ามีความสำคัญเหนือกว่าตำแหน่งประธานาธิบดี นั่นคือตำแหน่งประชาชน

(จิมมี คาร์เตอร์)

ตัวอย่างที่ ๓ ใจความสำคัญอยู่ส่วนท้ายของข้อความ

เมื่อชุดคลองลัดแม่น้ำเจ้าพระยาได้แล้ว เรียกคลองนี้ในสมัยนั้นว่า คลองเกร็ดน้อย ต่อมานิยมเรียกกันว่า คลองลัดเกร็ด ต้นคลองหรือปากคลองเรียกกันว่าปากเกร็ด ต่อมาคลองลัดเกร็ดได้ถูกความแรงของกระแสน้ำพัดตลิ่งพัง จนกว้างขึ้นเรื่อย ๆ กลายเป็นแม่น้ำไป บริเวณที่ดินที่เป็นเกาะเกร็ดจึงมีลักษณะเป็นเกาะ เรียกกันว่า เกาะเกร็ด

(รายการหมูหีนกินเที่ยว)

ตัวอย่างที่ ๔ อ่านเรื่องให้ละเอียด และหาใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้า

สารเคมีที่ใช้ป้องกันกำจัดแมลงศัตรูพืช

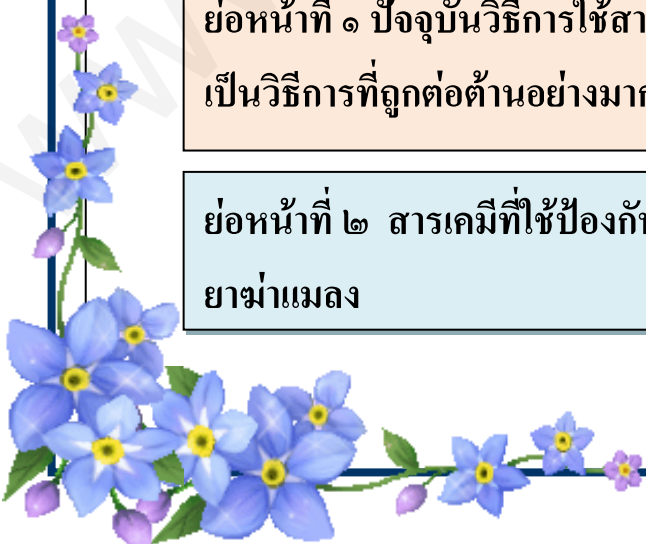
ปัจจุบันวิธีการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดแมลงศัตรูพืชเป็นวิธีการที่ถูกต่อต้านอย่างมาก เนื่องจากสารเคมีทำลายต่อสิ่งมีชีวิตและสภาพแวดล้อม ทำให้ระดับสมดุณิเวศวิทยาเสียไป แมลงศัตรูพืชเกิดภูมิต้านทานและอาจมีการระบาดมากขึ้น อย่างไรก็ตามการใช้สารเคมีก็ยังคงมีประโยชน์อยู่บ้างในแง่ของความสะดวก และมีประสิทธิภาพในเวลาอันรวดเร็ว หากแต่ต้องใช้ในปริมาณที่เหมาะสม และต้องใช้ร่วมกับวิธีการป้องกันกำจัดแมลงศัตรูพืชวิธีการอื่น ๆ เพื่อให้สิ่งมีชีวิตและสิ่งแวดล้อมถูกทำลายน้อยที่สุด

สารเคมีที่ใช้ป้องกันกำจัดแมลงศัตรูพืชมักจะถูกเรียกว่า ยาฆ่าแมลง แท้ที่จริงแล้วสารเคมีที่ใช้ในการป้องกันกำจัดแมลงศัตรูพืชนั้น ไม่ได้ถูกผลิตออกมาเพื่อกำจัดแมลงแต่เพียงอย่างเดียว แต่ยังครอบคลุมถึงสารเคมีที่ใช้ไล่แมลงอีกด้วย โดยทั่วไปแล้วการเรียกชื่อสารเคมีป้องกันกำจัดแมลงเรียกได้ 3 ชื่อ ได้แก่ ชื่อสามัญ ชื่อการค้า และชื่อเคมี ในการเรียกชื่อสารเคมีป้องกันกำจัดแมลงนั้น นิยมเรียกชื่อสามัญเพราะสั้นและจำง่าย ส่วนชื่อเคมีนั้นยาวเกินไป และชื่อการค้าอาจมีหลายชื่อ เนื่องจากบริษัทผู้ผลิตแต่ละแห่งจะตั้งชื่อแตกต่างกัน

(รัชดากร พลภักดี)

ย่อหน้าที่ ๑ ปัจจุบันวิธีการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดแมลงศัตรูพืชเป็นวิธีการที่ถูกต่อต้านอย่างมาก

ย่อหน้าที่ ๒ สารเคมีที่ใช้ป้องกันกำจัดแมลงศัตรูพืชมักจะถูกเรียกว่า ยาฆ่าแมลง

ตัวอย่างที่ ๕ อ่านบทร้อยกรองแล้วสรุปใจความสำคัญ

พ่อแม่เป็นแบบให้	ลูกตาม
ดีชั่วลูกยลยาม	อยู่ใกล้
ลูกโตค่อยรู้ความ	ตระหนัก
ตัวอย่างดีดลได้	ยิ่งด้วยคำสอน
	(ฐะปะนีย์ นาครทรรพ)

สรุปใจความสำคัญได้ว่า แบบอย่างที่ดีของพ่อแม่ย่อมมีค่ายิ่งกว่าคำสอนใดๆ
หรือพ่อแม่ควรเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ลูก

ตัวอย่างที่ ๖ จับใจความจากกลอนปริศนาสำนวนไทย

วางหอกอยู่เคียงกาย	หวังกันภัยในแหล่งหล้า
ศัตรูจู่โจมคว่ำ	หอกกลับมามาตัวตน
ทำไฉนให้ทบทวน	คิดหันหวนทวนเหตุผล
โทษคุณจนเจือปน	คนใดใช้ให้ระวัง

(วิญญู ไทยอุ)

ใจความของบทกลอนตรงกับสำนวนไทยว่า หอกข้างแคร่

ไปทำแบบฝึกกันค่ะ

จุดประสงค์การเรียนรู้

จับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้

คะแนนเต็ม

๑๐ คะแนน

คำชี้แจง

ให้นักเรียนอ่านประโยคแล้วขีดเส้นใต้ใจความสำคัญ

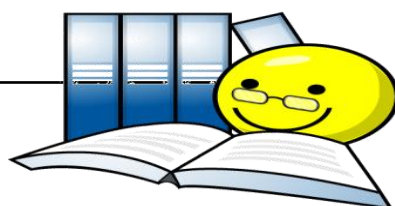
๑. กระเบื้องเคลือบในห้องน้ำมักจะเกิดคราบสกปรกได้ง่าย ถ้าหากไม่ดูแลรักษาอย่างสม่ำเสมอ เมื่อปล่อยทิ้งไว้นาน ๆ นับวันคราบโคลก็จะเต็มไปด้วยหมด

๒. ประเทศที่พัฒนาแล้วต่างตระหนักกันดีว่า การศึกษานั้นเป็นเครื่องมือในการพัฒนาประเทศที่ยอดเยี่ยมที่สุด การเร่งรัดพัฒนาทางวัตถุใด ๆ จักล้มเหลวสิ้น หากประชาชนยังด้อยการศึกษา

๓. นักเรียนเลือกหัวหน้าชั้นเป็นชายหนึ่งคน หญิงหนึ่งคน เพื่อทำหน้าที่เป็นผู้นำของห้องเรียน

๔. ข้าวกล้องมีสารเส้นใยมากกว่าข้าวขาว ๘ เท่า ข้าวกล้องจะช่วยดูดซับไขมันและน้ำตาลในอาหาร แล้วขับออกมาเป็นกากอาหาร ทำให้ไขมันและน้ำตาลซึมเข้ากระแสเลือดน้อยลง ดังนั้น สารอาหารในข้าวกล้องจะช่วยให้ร่างกายแข็งแรงและช่วยป้องกันโรคอ้วนได้

๕. อาหารมื้อหลักที่ไม่ควรงดก็คืออาหารมื้อเช้า เนื่องจากตอนเช้าเป็นการเริ่มต้นทำกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิต

แบบฝึกนี้ยังมีอีก ๕ ข้อค่ะ
ตั้งใจอ่านและหาใจความสำคัญ
ของแต่ละประโยคซึ่งจะอยู่ต้นประโยค
กลางประโยค และท้ายประโยคให้ได้นะคะ

๖. จากการศึกษาวิจัยมากมาย ปัจจุบันนี้เป็นที่ยอมรับกันทั่วไป
ในทุกหน่วยงานแล้วว่า องค์ประกอบที่มีค่ามากที่สุด คือ คน เพราะการมี
บุคลากรที่รู้คุณภาพย่อมพาให้อย่างอื่นพลอยล้มเหลวไปด้วย

๗. สาเหตุที่ทำให้หลายคนไม่รับประทานอาหารเช้ามี ๒ ประการ
คือ ประการแรก ไม่รับประทานอาหารเช้าเพราะไม่มีเวลา ประการที่สอง
ไม่รับประทานอาหารเช้าเพราะกลัวอ้วน

๘. ลกเจ็กเป็นขุนนางที่เฉลียวฉลาดในเรื่องสามก๊ก เมื่อยังเด็กอายุ
๑๔ ปี ได้ติดตามนายของตัวเองไปงานเลี้ยงเจ้าเมือง และได้แอบเอาส้ม
ที่เหลือจากงานเลี้ยง ใส่แขนเสื้อไว้ไปฝากแม่ที่ป่วยอยู่ จนถูกเจ้าเมืองจับได้

๙. วรรณคดี หมายถึง หนังสือที่ได้รับการยกย่องว่าแต่งดี ได้แก่
งานสมัยก่อนที่มีผู้ยกย่องไว้ว่ามีคุณค่า และกาลเวลาที่ผ่านมาได้พิสูจน์
ให้เห็นแล้วว่าเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป

๑๐. ศิลปวัฒนธรรมในบ้านเมืองเรามักจะสอดคล้องกับการ
ดำเนินชีวิตประจำวัน ตัวอย่าง บางคนชอบปลูกไม้ดอกไม้ผล เมื่อเกิดดอก
ออกผลก็ชื่นใจ เกิดความคิดที่จะทำดอกผลนั้นให้งดงามน่าดูยิ่งขึ้น

แบบฝึกที่ ๒

การอ่านขั้นพื้นฐาน

จุดประสงค์การเรียนรู้

จับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้

คะแนนเต็ม

๕ คะแนน

คำชี้แจง

ให้นักเรียนอ่านข้อความที่กำหนด และเขียนใจความสำคัญ

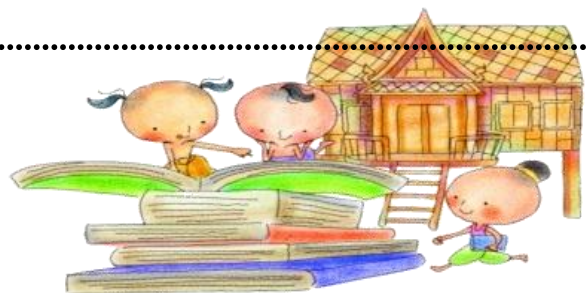
ข้อความที่ ๑

ในสังคมไทยมีการละเล่นมากมายหลายประเภทให้เด็ก ๆ ได้เล่นกัน เพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน เรามีการละเล่นของเด็กหญิง เช่น อีตัก ขายของ มีการละเล่นของเด็กชาย เช่น ลูกหิน ทอยกอง มีการละเล่นที่เล่นเป็นกลุ่ม เช่น มอญซ่อนผ้า โพงพาง เป็นต้น

ใจความสำคัญ

.....

.....

ข้อความที่ ๒

ดนตรีไทยเป็นสัญญาณบอกถึงการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ในพิธีกรรม เช่น ในงานทำบุญเลี้ยงพระ เมื่อเพลงโหมโรงเข้าดั่งขึ้น ก็จะทราบกันว่า พระมาถึงแล้ว เวลาพระจะกลับ ปี่พาทย์ก็บรรเลงเพลงกราวรำ ในการเทศน์ มหาชาติ ถ้าเล่นเพลงเช่นเหล่า ก็แสดงว่าจบการเทศน์กัณฑ์ชูชก

ใจความสำคัญ

.....

.....

ข้อความที่ ๓

เห็นชื่อของโรคที่ทำให้ตายแล้ว คงมีหลายคนไม่รู้จักโรคนี้ แม้พวกหมอเองก็เถอะ น้อยคนที่จะเคยได้ยินชื่อของโรคนี้ แต่คนที่เคยบวชเคยเรียนมาแล้ว ก็คงจะพอรู้จักกันบ้าง ตอนที่กระทำพิธีขอพรนั้น เมื่อเวลาท่องคัมภีร์ขมาญ์ ถามว่า "อปมาโร" นาคก็จะตอบว่า "นัตถิ ภันเต" อันว่า "อปมาโรค" นี้ แปลว่า "ลมบ้าหมู"

ใจความสำคัญ

.....

.....

ข้อความที่ ๔

ความเครียดทำให้เพิ่มฮอร์โมนอะดรีนาลีนในเลือด ทำให้หัวใจเต้นเร็ว ทำให้เส้นเลือดบีบตัว ทำให้กล้ามเนื้อตึง ทำให้ระบบย่อยอาหารผิดปกติ เกิดอาการปวดหัว ปวดท้อง ใจสั่น แข็งขาอ่อนแรง ดังนั้น ความเครียดจึงเป็นตัวการให้แก่เร็ว

ใจความสำคัญ

.....

.....

ข้อความที่ ๕

การปลูกพืชเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับชุมชนที่อยู่ใกล้ทะเลหรือชาวเกาะ โดยมากเป็นพืชที่ใช้ทำเป็นอาหาร นอกจากบางเกาะเท่านั้นที่มีพื้นดิน เหมาะแก่การปลูกพืชการค้าเพื่อส่งเป็นสินค้าออก เช่น เกาะชวา และเกาะฮาวาย ซึ่งจะปลูกอ้อยและสับปะรดเป็นส่วนมาก

ใจความสำคัญ

.....

.....

ฝึกอ่านจับใจความ แบบฝึกที่ ๓ ต่อไปค่ะ

แบบฝึกที่ ๓
การอ่านขั้นพื้นฐาน

จุดประสงค์การเรียนรู้

จับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้

คะแนนเต็ม

๕ คะแนน

คำชี้แจง

อ่านเนื้อเรื่องที่กำหนด และเขียนสรุปใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้า

วัดบางกระดี่

วัดบางกระดี่

ภาพ : ศุภลักษณ์ ทองแสน

วัดบางกระดี่ตั้งอยู่เลขที่ ๔๑ หมู่ ๘
ถ.บางกระดี่ แขวงสามเฒ่า เขตบางขุนเทียน
กรุงเทพมหานคร เป็นวัดที่สร้างมาเมื่อประมาณ
พ.ศ. ๒๔๒๐ ตรงกับสมัยรัชกาลที่ ๕

พระอุโบสถหลังเก่าของวัด
บางกระดี่ ก่อด้วยอิฐอมูลาปูน
ซึ่งแต่เดิมเป็นพื้นไม้กระดาน ต่อมาได้
เปลี่ยนเป็นพื้นหินอ่อน ภายในพระอุโบสถ
ตกแต่งด้วยภาพจิตรกรรมฝาผนัง
บอกตำรายาสมุนไพร และเรื่องราวชาดก

พระอุโบสถหลังเก่าวัดบางกระดี่

ภาพ : ศุภลักษณ์ ทองแสน

ศาลเจ้าพ่อบางกระดี
ภาพ : สุภลักษณ์ ทองแสน

ชุมชนวัดบางกระดีมีศาลเจ้าพ่อบางกระดี และศาลเจ้าที่ตะละทานที่ชาวชุมชนให้ความเคารพ กราบไหว้ ศาลเจ้าพ่อบางกระดีตั้งอยู่บริเวณ หน้าวัดริมคลองสนามชัย ส่วนศาลเจ้าที่ตะละทาน ตั้งอยู่ด้านทิศตะวันออกถัดจากพระอุโบสถหลังเก่า

พิพิธภัณฑ์ชุมชนมอญวัดบางกระดี ตั้งขึ้นเพื่อรวบรวมสิ่งของเครื่องใช้ของชาวมอญ พื้นบ้านในอดีต ซึ่งนับวันจะหาได้ยาก ในพิพิธภัณฑ์ประกอบไปด้วย เครื่องปั้นดินเผา เครื่องทองโบราณ เครื่องดนตรี คัมภีร์เก่าแก่ และอักษรมอญ

พิพิธภัณฑ์ชุมชนมอญบางกระดี
ภาพ : สุภลักษณ์ ทองแสน

แม้ในปัจจุบันวิถีชีวิตของชุมชนมอญบางกระดี ได้เปลี่ยนแปลงไป จากพื้นที่เกษตรเป็นพื้นที่อุตสาหกรรม มีการอพยพย้ายถิ่น มีการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม มีสิ่งอำนวยความสะดวกมากขึ้น มีการเปลี่ยน อาชีพจากการจับสัตว์น้ำ เย็บจาก ตัดฟัน ไปสู่อาชีพคนงานในโรงงาน อุตสาหกรรม แต่อย่างไรก็ตามยังพบว่า ชาวชุมชนมอญวัดบางกระดี ยังคงดำรงประเพณีและวัฒนธรรมมอญดั้งเดิมไว้ เช่น พิธีกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้นตามความเชื่อของชุมชน และประเพณีเกี่ยวกับชีวิตคนมอญ เป็นต้น

(สุภลักษณ์ ทองแสน)

ใจความสำคัญ ย่อหน้าที่ ๑

.....

.....

ใจความสำคัญ ย่อหน้าที่ ๒

.....

.....

ใจความสำคัญ ย่อหน้าที่ ๓

.....

.....

ใจความสำคัญ ย่อหน้าที่ ๔

.....

.....

ใจความสำคัญ ย่อหน้าที่ ๕

.....

.....

ตรวจสอบความถูกต้อง
ของการเขียนสะกดคำ
ด้วยครับ

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. (๒๕๕๑). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

พุทธศักราช ๒๕๕๑. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตร
แห่งประเทศไทย.

จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ และบาหยัน อิมสราญ. (๒๕๔๗). การใช้ภาษาไทย.

นครปฐม: คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขต
พระราชวังสนามจันทร์.

วชิราพรรณ จันทน์เทศ. (๒๕๔๕). การพัฒนาชุดการสอนด้วยตนเองวิชา

ภาษาไทย เรื่อง การอ่านจับใจความสำหรับนักเรียน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑. สารนิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต , สาขาวิชา
การมัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

วิญญู ไทยอยู่. (๒๕๕๕). สำนวนไทย (ชุดคำกลอนสอนคิด). (ออนไลน์).

แหล่งที่มา : [itrnu.net/web/10rsn29/showwebcontent.php?cat_](http://itrnu.net/web/10rsn29/showwebcontent.php?cat_id=10&mid=31)
[id=10&mid=31](http://itrnu.net/web/10rsn29/showwebcontent.php?cat_id=10&mid=31). ๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๕.

สำนักงานเขตบางขุนเทียน. (๒๕๕๕). สำนักงานเขตบางขุนเทียน. (ออนไลน์).

แหล่งที่มา : [http://๒๐๓.๑๕๕.๒๒๐.๒๓๕/subsite/index.php?](http://๒๐๓.๑๕๕.๒๒๐.๒๓๕/subsite/index.php?strorgID=๐๐๑๐๔๑)
[strorgID=๐๐๑๐๔๑](http://๒๐๓.๑๕๕.๒๒๐.๒๓๕/subsite/index.php?strorgID=๐๐๑๐๔๑). ๔ เมษายน ๒๕๕๖.

หมูหีนกินเที่ยว. (๒๕๕๕). เกาะเกร็ด. (ออนไลน์). แหล่งที่มา :

<http://www.moohin.com>. ๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๖.